

[Fisker.]

Bestemmelser vil blive stærkt udnyttet. Paa adskillige Omraader arbejdes der med Planer om Hjemmeproduktionens Erobring af Dele af det indenlandske Forbrug, der hidtil er tilfredsstillet ved Leverancer udefra, og allerede bestaaende Virksomheder vil, naar Forbrugsevnen i Kraft af andre Foranstaltninger vokser, som Følge af den Isoleringspolitik, der føres ude i den store Verden, kunne regne med at staa overfor Udvidelser af den hidtidige Produktion. Men Vanskeligheden ved den normale Finansiering af disse Foretagender, som under almindelige Forhold vel ikke vilde savne fornøden Kredit, ligger deri, at selv den nærmeste Fremtid ligger saa taaget og uklar, at Dispositioner paa længere Sigt er det overordentlig vanskeligt at foretage. Der tilbydes nu her de Banker og Sparekasser, som vil deltage i Starten af eller Ophjælpsningen af saadanne Virksomheder, en Garanti, der kan strække sig op til Halvdelen af eventuelle Tab, som maatte fremkomme som Følge af denne Laangivning, og den Kølighed, hvormed man hidtil i mange Pengeinstitutter har modtaget saadanne Henvendelser fra i øvrigt dygtige og driftige Borgere, vil formentlig paa denne Maade i nogen Grad kunne overvindes.

Hvad angaar Byggearbejdet, Nøglen til saa meget andet Arbejdes Iværksættelse, som nu udover de offentlige Byggearbejder praktisk talt er standset, har den største Vanskelighed været de meget vanskelige eller rettere sagt næsten umulige Belaaningsforhold. Til det store Kurstab kommer endvidere den Usikkerhed med Hensyn til Laaneprovenuet, som foraarsages ved de nye Kurssvingninger, der konstateres mellem Laanets Optagelse og Obligations-salget. For at sikre en normal Prioritering, naar Tidspunktet hertil er inde, er det nødvendigt indtil da at finansiere Byggearbejderne paa anden Vis. Jeg maa sige, at jeg vilde anse det for at være meget uheldigt, om man skulde til at forlade den normale Prioritering, som i Virkeligheden paa mange Maader har staaet sin Prøve, og det, der foreslaas her, er da ogsaa at bane Vejen for en midlertidig Belaa-ning, indtil man kommer ind i en Periode, hvor Prioriteringen atter bliver normal, hvor faste Laan kan optages paa sædvanlig Maade, paa normal Vis. Man har fastsat Perioden for disse Byggelaan til 2 Aar, og jeg vil ogsaa vente, at man saa maa kunne have bedre Betingelser og mere sikre Former for Belaaning af faste Ejendomme, end man har i Øjeblikket.

Forslagets Affattelse paa dette Punkt, med Hensyn til Byggeriet, nødvendiggør, at nærmere Regler om Fondens Virksomhed maa udarbejdes. Der er ikke angivet noget nærmere herom i selve Forslaget udover dette, at Regler maa naturligvis fastsættes angaaende denne Del af Fondens Virksomhed. Maa jeg ikke sige, uden at jeg i øvrigt har nogen Mening om, paa hvilken Maade man vil udforme denne Løfteparagraf, at jeg har den Tro, at man vil bestræbe sig for at udforme disse Bestemmelser saaledes, at en snarlig Iværksættelse af en Række større og mindre Byggearbejder fordelt over hele Landet vil blive den direkte Følge af Forslagets Vedtagelse.

I Formaaalsparagraffens sidste Stykke præciseres det Samarbejde, der maa finde Sted mellem Seddelbanken og Fonden, hvor der er Tale om Opkøb af Obligationer, og hvor der kan blive Tale om at underbygge eller at højne de nuværende Kurser. Jeg vil gerne sige herom, at dette kan jo blive nødvendigt, og jeg beklager i denne Forbindelse, at Nationalbanken, Landets Seddelbank, ikke i fuldt Maal, forekommer det mig, har varetaget den Opgave, den til enhver Tid maa have paa dette Omraade, I det sidste Par Maaneder har Seddelbanken kastet betydelige Poster Obligationer paa Markedet og har i Virkeligheden derigennem bidraget til, at den effektive Rente herhjemme er steget.

Til Forslagets øvrige Bestemmelser har jeg intet videre at bemærke. Jeg finder det meget rigtigt, at Fondens Størrelse ikke paa Forhaand er fastslaaet. Hvor store Midler den skal raade over, vil bl. a. ogsaa afhænge af Kredsløbets Varighed, hvornaar Pengene vender tilbage og kan tages i Anvendelse til andre Opgaver. Men jeg kan formentlig med Rette gaa ud fra, at Fonden skal kunne disponere over de Midler, der er nødvendige, for at de opstillede Formaal kan opfyldes, og hvis jeg har Ret i saa Henseende, anser jeg det for at være en Fordel, at Beløbet ikke i Øjeblikket er fikseret.

Man har fra visse Sider i Anledning af dette Forslags Forelæggelse ført et meget kraftigt Sprog, rettet visse Angreb imod det og betegnet det bl. a. som et voldeligt Indgreb i den hidtil førte Pengepolitik, i Kredit- og Pengesystemet. Jeg maa sige, jeg forstaar ikke denne Tale paa et Tidspunkt, hvor Verdenskrisen løber paa fjerde Aar, hvor de fleste Lande ryster i deres tilvante Økonomi, og hvor man i alle Lande og paa næsten alle Omraader staar overfor dybtgaaende Ændringer i hele Samfundets Struktur. Man fører saadan Tale uden at